

36 592 Defensienota 2024 - Sterk, slim en samen
26 643 Informatie- en communicatietechnologie (ICT)
35 728 Programma Grensverleggende IT (GrIT)
Nr. 53 Brief van de staatssecretaris van Defensie

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 27 oktober 2025

In een wereld waarin de geopolitieke situatie snel verandert en de technologie zich in een razendsnel tempo ontwikkelt, moet Defensie in staat zijn om snel en flexibel te reageren op nieuwe uitdagingen en dreigingen. De recente ontwikkelingen in Oekraïne zijn hier een duidelijk voorbeeld van. In de Defensienota 2024 'Sterk, Slim, Samen'¹ benadruk ik, samen met de Minister, deze urgentie. Defensie bouwt aan een slimme en sterke krijgsmacht die ons eigen en bondgenootschappelijk grondgebied verdedigt, waarbij Defensie zorgt voor de noodzakelijke afschrikking. De toenemende geopolitieke spanningen, de opmars van digitale dreigingen en versnelde inzetbaarheidseisen vanuit de NAVO vragen om de transformatie naar een technologisch hoogwaardige organisatie, die wendbaar is en zowel informatiegestuurd als interoperabel kan optreden. Om deze digitale transformatie te ondersteunen, is een modern en flexibel IT-portfolio essentieel. De strategie die Defensie daarbij volgt is recentelijk met uw kamer gedeeld².

In het commissiedebat op 30 januari 2025 over het Programma Grensverleggende IT (Kamerstuk 35 728, nr. 19) heb ik toegezegd om de IT-portfoliostrategie van Defensie na het zomerreces 2025 met uw Kamer te delen. Met deze brief voldoe ik aan deze toezegging. In deze brief zet ik eerst uiteen hoe het IT-portfolio van Defensie vormgegeven is. Vervolgens ga ik in op de strategie die wij hanteren om de IT-portfolio te laten aansluiten bij de vereiste digitale transformatie van Defensie. Tot slot geef ik aan welke resultaten reeds zijn behaald met deze strategie.

Wat is het IT-Portfolio

Defensie heeft de doorontwikkeling van de krijgsmacht verdeeld in vier portfolio's, namelijk: Groot materieel, Vastgoed, Informatie Technologie (IT) en Kennis & Innovatie. Het IT-portfolio omvat alle projecten en programma's die Defensie

¹ Kamerstukken II, 2024/2025, 36 592, nr. 1

² Kamerstukken II 2024/25, 36 592, nr.23

uitvoert binnen het IT-domein, waarbij het een bijdrage levert aan de krijgsmachtontwikkeling door integrale sturing op en prioritering van de noodzakelijke digitale veranderingen. Daarnaast bevat het portfolio de IT-delen uit de grote wapensysteemprogramma's en de instandhouding van IT binnen Defensie. Ook richt het zich op de ambities die in de Defensienota 2024 en Defensievisie 2035³ beschreven staan. Dit maakt het een omvangrijk en belangrijk portfolio voor de digitalisatie van Defensie. Tegelijkertijd gaan de technologische veranderingen in een hoog tempo verder. Voor de IT binnen Defensie is het cruciaal om te allen tijde snel veranderingen in het portfolio te kunnen doorvoeren om aan de wijzigende behoeften adequaat invulling te kunnen geven. Vanwege het hoge tempo van de technologische ontwikkeling zijn snelheid en wendbaarheid van het portfolio cruciaal.

IT portfoliostrategie

In de afgelopen jaren heeft Defensie toegewerkt naar een IT-portfoliostrategie waarbij plannen beter aansluiten op zowel de koers van Defensie als op de uitvoering hiervan. Vanuit het Defensiebeleid worden de consequenties voor het IT-landschap opgenomen in doelstellingen voor het IT-portfolio. Het gaat hierbij om IT-doelstellingen binnen de volgende vier hoofdcategorieën:

- A. Fight, Tonight, Together: Defensie is voorbereid op grootschalig militair conflict;
- B. Gevecht van de toekomst: Defensie is in staat zich aan te passen bij veranderende dreigingen en conflictvoering;
- C. Defensie is gereed voor nationale taken: Defensie vervult zijn rol binnen de nationale grenzen;
- D. Defensie is digitaal wendbaar: Defensie kan snel inspelen op ontwikkelingen en levert wanneer dat noodzakelijk is.

Door de doelstellingen te realiseren met behulp van projecten en programma's draagt de IT-portfoliostrategie bij aan de ontwikkeling van de krijgsmacht. Een aantal van de doelstellingen zijn geïdentificeerd als zwaartepunt waar Defensie de focus van realisatie op legt. Hiermee werkt Defensie toe naar een effectief en flexibel IT-portfolio. Door de doelstellingen twee keer per jaar te herijken creëert Defensie rust in het portfolio, maar heeft wel de mogelijkheid bij te sturen als dat noodzakelijk is. Alle beleidsdocumenten en strategiewijzigingen die effect hebben op het IT-portfolio verwerkt Defensie in doelstellingen, zodat centrale sturing op de projecten en programma's mogelijk is. Uiteindelijk gaat het er om dat Defensie snel en bruikbare IT levert, waarbij het realisatievermogen een randvoorwaarde is voor succes. Met name de specifieke kennisgebieden, zoals hoog gerubriceerde netwerken en specifieke applicaties, verdienen extra aandacht om binnen afzienbare tijd IT te realiseren die noodzakelijk zijn voor Defensie. Effectieve inzet

³ Kamerstukken II, 2020/21, 34 919, nr. 71

van deze specifieke kennisgebieden, nauwkeurige sturing en uitbreiding van capaciteit dragen daarmee bij aan de noodzakelijke versnelling van de IT-voortbrengingsketen. Dit betekent dat door de versnelde realisatie van IT-voorzieningen, deze zo snel mogelijk beschikbaar komen voor de gereedstelling en inzet van de warfighters.

Door een agile en kort cyclische benadering te hanteren bij de uitvoering is het mogelijk te werken met Minimum Viable Products (MVP) en daarmee sneller een bruikbaar product beschikbaar te hebben. Door de samenwerking met de markt verder uit te breiden, bevordert Defensie de inbreng van noodzakelijke kennis naast het vergroten van realisatievermogen. Tevens organiseert Defensie de sturing zo decentraal mogelijk zodat realisatie en gebruik dicht op elkaar zitten. Daarbij is geleerd van de aanbevelingen van het Adviescollege ICT, waardoor we nadrukkelijk sturen op MVP en gefaseerde vervolgstappen. Deze aanpak bevordert niet alleen sneller leren en verbeteren in de praktijk ten behoeve van hoofdtak 1, maar vergroot ook de motivatie en betrokkenheid van het IT-personeel door zichtbare resultaten.

Bereikte resultaten

Defensie heeft met haar IT-strategie de laatste jaren grote en belangrijke stappen gezet, waarbij de voorspelbaarheid van realisatie van de producten is gegroeid van minder dan 25% naar bijna 75%. Aan de ene kant is dit bereikt door waar mogelijk het realisatievermogen te vergroten en aan de andere kant de plannen realistischer weg te zetten. Dit heeft geleid tot hogere betrouwbaarheid en een verbeterd inzicht in het totale IT-portfolio inclusief de samenhang binnen het portfolio en zijn omgeving. Prioriteiten zijn hierdoor beter weggezet en heeft Defensie een nog betere focus op hoofdtak 1.

De komende tijd werkt Defensie de strategie nog verder uit door de integraliteit met de Grootmat-, Kennis & Innovatie en vastgoed portfolio's te vergroten en de instandhouding van de IT binnen het IT-portfolio te integreren. Tevens professionaliseert Defensie de portfoliostrategie verder door sturing op basis van effecten nog beter mee te nemen in de strategie. Hierbij krijgen de deelportfolio's en de Defensieonderdelen meer vrijheid in sturing op het realiseren van de mijlpalen, met behoud van de juiste *checks and balances*. Hiermee schaaft Defensie haar strategie op ten einde de belangrijke rol en verantwoordelijkheid van Defensie in het digitale domein verder te kunnen verstevigen.

De staatssecretaris van Defensie,
G.P. Tuinman